

Hur återbruk av betongelement kan främjas inom byggbranschen

Byggbranschen är en av de mest klimattunga branscherna och står för cirka en femtedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. För att kunna möta de klimatutmaningar som finns behövs det att byggbranschen ställer om och börjar arbeta mer hållbart. En av de många omställningar som skulle kunna göras är att betongelement som ska rivs istället börjar återbrukas. Examensarbetet syftar därför till att undersöka hur återbruk av betongelement kan främjas med avseende på samhällsliga och organisatoriska faktorer. Så som till exempel organisationers arbete, samverkan inom byggbranschen, politiska beslut och statliga styrmedel.

Återbruk av betongelement är ett relativt nytt område inom byggbranschen och har börjat undersökas i form av till exempel pilotprojekt. Eftersom återbruk av betongelement är ett så pass nytt område inom byggbranschen önskades det med detta arbete undersöka hur återbruket kan främjas. Med främjas menas det här hur återbruk av betongelement skulle kunna bli en mer vedertagen process inom byggbranschen, det vill säga hur återbruk av betongelement kan bli mer av ett standardutförande i byggprocessen.

Idag är återbruk av betongstommar en svårare och mer ekonomiskt tung process jämfört med den konventionella byggprocessen. För att analysera vilka åtgärder som kan behövas inom branschen för att återbruksarbetet av betongelement ska främjas genomfördes tretton intervjuer med totalt femton olika aktörer inom byggbranschen. Aktörerna intervjuades om följande aspekterna, med specifikt fokus på återbruk av betongelement;

- Hur organisationer/aktörer arbetar för att återbruk ska främjas,
- Om politiska beslut och statliga styrmedel behövs för att återbruk ska främjas,
- Om lagar och regelverk kan ändras för att återbruk ska främjas,
- Om återbruk kan främjas av samverkan mellan aktörer,
- Hur frågan om garanti och ansvar för återbrukade element kan lösas,
- Samt vad som är den viktigaste faktorn för att återbruk ska kunna bli storskaligt inom byggbranschen.

Gemensamt för några av dessa faktorer, enligt flera av respondenterna, är att återbruksarbetet inom byggbranschen skulle behöva bli enklare och mer ekonomiskt försvarbart. För att kunna göra arbetet enklare och mer ekonomiskt hållbart skulle det först och främst behövas förändringar inom branschen. Möjliga lösningar skulle dels kunna vara förändringar i de lagar och regelverk som finns för att återbruk ska kunna stöttas, dels skulle det kunna vara förändringar i form av politiska beslut och införande av statliga styrmedel som kan gynna återbruk av betongelement. Ett exempel på politiskt beslut som skulle kunna införas är lagkrav på återbruk då en byggnad rivs.

För att nödvändiga förändringar möjligtvis ska kunna genomföras skulle det behövas att politiker tar ett större helhetsansvar, samtidigt som de är lyhörda mot byggbranschen om vilka förändringar som behövs.